
Bijlage A Internationaal afstemmingsdocument Schelde

1. Inleiding

Voor het internationale stroomgebieddistrict Schelde hebben de landen en gewesten gezamenlijk een 'Overkoepelend Deel van het Beheerplan' (ODB) opgesteld. Dit document wordt ook wel het internationale Deel A van het stroomgebiedbeheerplan Schelde genoemd. Op basis van de gezamenlijke beschrijving en beoordeling van milieueffecten is door de landen in het Scheldestroomgebied een lijst gemaakt van de belangrijke grensoverschrijdende waterbeheerkwesties. De internationale afstemming is vooral hierop gericht.

2. Werkproces

In de Internationale Schelde Commissie (ISC) werken Frankrijk, België (Waals Gewest, Vlaams Gewest, Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Federaal België) en Nederland samen aan de bescherming van het Scheldewater. De doelstelling van de ISC is een samenwerking tot stand te brengen tussen de oeverstaten en -gewesten van de Schelde, om een duurzaam en integraal waterbeheer van het internationaal stroomgebieddistrict van de Schelde te bereiken.

Zij wil deze doelstelling realiseren door:

- de individuele uitvoering door de oeverstaten en -gewesten van hun verplichtingen, opgelegd in de Europese Kaderrichtlijn Water, onderling af te stemmen;
- één enkel beheersplan voor het internationaal stroomgebieddistrict van de Schelde, overeenkomstig de Kaderrichtlijn Water, op te stellen;
- over de voorzorgsmaatregelen en beschermingsmaatregelen tegen hoogwater te overleggen;
- de maatregelen ter voorkoming en bestrijding van calamiteuze waterverontreiniging onderling af te stemmen.

De belangrijkste taak van de ISC in de afgelopen jaren vormde het opstellen van het Overkoepelend Deel van het Beheerplan (ODB).

Mede op basis van een begin 2008 gehouden seminar, heeft de Werkgroep Coördinatie in nauwe samenwerking met de werkgroepen van de ISC het ODB opgesteld. Het ISC-secretariaat heeft een belangrijke rol gespeeld bij de afstemming tussen partijen en de vertalingen in het Frans en Nederlands. De partijen van de ISC hebben op 4 december 2008 goedkeuring verleend aan publicatie van het ontwerp-ODB Schelde. In 2009 is het ODB geactualiseerd aan de hand van nieuwe informatie en gegevens. Begin december 2009 is het ODB goedgekeurd door de delegatieleiders in de plenaire vergadering van de ISC.

3. Inhoud ODB Schelde

3.1 Update toestandbeschrijving

In 2004 verscheen het door het ISC opgestelde Overkoepelend deel van de Analyse van de toestandbeschrijving (artikel 5-rapportage). In 2007 is een gezamenlijke rapportage over monitoring in het stroomgebied verschenen. In het ODB Schelde is de informatie over deze onderwerpen waar nodig aangevuld

en geactualiseerd. In de praktijk zijn er wel verbeteringen in de waterkwaliteit opgetreden, maar zijn de meeste beheerkwesties actueel.

3.2 Belangrijke beheerkwesties

De beheerkwesties zijn als volgt geformuleerd:

- herstel van de kwaliteit van grensoverschrijdend oppervlaktewater (biologische en fysisch-chemische kwaliteit, hydromorfologische kenmerken, kennis van de waterbodems en van de mogelijkheden tot sanering daarvan);
- gecoördineerde controle op Schelde-specifieke verontreinigingen en maatregelen gericht op de vermindering ervan;
- vervuilingspreventie voor grondwater en bescherming van de hulpbron, vooral in de grensoverschrijdende watervoerende grondlagen.
- informatie-uitwisseling over de maatregelenprogramma's om de kosteneffectiviteit te kunnen vergelijken;
- preventief overstromings- en droogtebeheer;
- samenwerking met het oog op de uitvoering door elk land of gewest van de voor integraal Scheldebeheer geschikte maatregelen;
- een degelijk wederzijds inzicht in de uitgewisselde informatie en transnationale coördinatie met betrekking tot de milieudoelstellingen;
- samenwerken op het gebied van de signalering van calamiteuze verontreiniging.

3.3 Doelstellingen

Voor stikstof geldt dat er een opgave ligt om de belasting in de zoete wateren te verbeteren, maar vooral ook de kust- en overgangswateren hebben te maken met te hoge concentraties door aanvoer vanuit de rivieren. Het halen van de doelstellingen voor stikstof in de kustwateren is hiermee een opgave voor alle partijen, die daarom bij de onderlinge afstemming hier veel aandacht aan hebben besteed.

Er is een aantal verontreinigende stoffen en elementen die het bereiken van de goede toestand in bepaalde waterlichamen in de weg zouden kunnen staan, zowel op het niveau van het district als op het niveau van de regio's. Dit zijn naast de fysisch-chemische parameters (zuurstofhuishouding en nutriënten) en enkele prioritaire stoffen de overige Schelde-specifieke verontreinigende stoffen koper, zink en PCB's. Deze stoffen krijgen in het gezamenlijke homogeen meetnet speciale aandacht.

Voor grondwater is op basis van de beschikbare informatie - hoofdzakelijk de resultaten uit de KRW-toestand- en trendmeetnetten (2006 en 2007) - de kans beoordeeld dat de grondwaterlichamen de goede toestand niet zullen halen. Hierbij moet aangetekend worden dat deze risico-evaluaties nog onvolledig zijn, omdat voldoende nauwkeurige trendevaluaties nog niet mogelijk zijn.

3.4 Maatregelen

Afstemming van maatregelen heeft voornamelijk op bilateraal niveau plaatsgevonden, waarbij de inzet om grensoverschrijdende verontreiniging terug te dringen is besproken. Zo heeft Nederland met Vlaanderen overleg gevoerd over onder andere enkele pesticiden. Voor de stikstof-problematiek is met behulp van het PEGASE-model een inschatting gemaakt van de effecten van de maatregelen van alle partijen binnen het Scheldestroomgebied omdat dit als een gezamenlijke opgave wordt gezien.